

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzien godzina	Bar. do 0° R. w mtar. paryz.	Stop. ciepła pou. Beau.	Psycho- metr	Wiatr	Stan atmosfery	Zjawiska atmosferyczne i inne uwagi.	
6 ²⁷	6. 39	7. 5	2 88	Zachodni	słaby	Pochmurno	7, 3
29 2	6. 15	12. 4	4 18	Wschodni	„	Pogoda z Chmurami	12, 4
10	5. 69	4. 0	3 54	WPn. Wschodni	„	Pogoda	

(Od C. K. Nadkommendy wojskowej).

MY FERDYNAND I.

Konstytucyjny Cesarz Austrii, Król Węgierski i t.d.

Wiadomo czynimy, iż smutne wypadki zaszeły w stolicy naszej monarchii i ciągly stan bezrządu w teje, postawiły nas w konieczności przytłumienia otwartego powstania siłą oręża — a to dla zachowania całości Tronu i szczęścia Ludów naszych, jak to już w manifestacie z d. 16 i 19 Paźdz. r. b. obwieściliśmy.

Ze zaś z przyczyny zamieszania prawego porządku w stolicy i przy zaprowadzeniu stanu wojskowego, dalsze obradowanie dla sejmu jest niepodobnym, dla tego postanowiliśmy, ażeby Sejm posiedzenia swoje natychmiast przerwał i powołujemy tenże na dzień 15 Listopada b. r. do miasta Kremier, gdzie bez przeszkody i przerwy, swemu wielkiemu zadaniu, wypracowania konstytucyi, interesom naszych Ludów odpowiadającej, wyłącznie poświęcić się będzie mógł. Dla tego wzywamy wszystkich na Sejm konstituujący wybranych deputowanych, aby się w d. 15 Listop. b. r. w M. Kremier niezawodnie znajdowali i tamże przerwane obrady konstytucyi w dalszym ciągu prowadzili, i też z wyłączeniem wszelkich pobocznych względów w jak najkrótszym czasie do pożądanego skutku doprowadzili.

Spodziewamy się, że wszyscy Deputowani pamiętni na swoje dla Ojczyzny obowiązki, bez zawodu w oznaczonym terminie i miejscu, czasowej siedziby Sejmu, zgromadzą się, i tam bezzwłocznie rychlém rozwiązaniem poruczonego im wielkiego zadania stanowezo zajmą się.

Ołomuniec d. 22 Października 1848.

(L. S.)

FERDYNAND mp.

Wessenberg mp.

Rzeczy krajowe.

KRAKÓW.

*Sprawa Polska na bankiecie Orleańskim
we Francyi.*

Przejazd Ludwika Mierosławskiego wracającego z Vichy do Paryża przez Orléans, spowodował manifestację podwójną, której znaczenie pojma serca demokratów polskich. Sekeya powitała w nim u-

sobienie ostatniego z narodowych usiłowań i zasad, które im ostatecznie zapewniają zwycięstwo.—Bankiet przez Gwardyę narodową departamentu dany dnia 17go Września Gwardyom mieskim narodowym sąsiednim, — na które zaproszonym został MIEROSŁAWSKI, przeniósł manifestację na obsterniejsze pole i nadał jej wagę polityczną. Po mowach Prefekta, Reprezentantów ludu, Półkowników gwardyi narodowych, obywatel Fleury Prowizor Lyceum, wznosił z powodu obecnego Mierosławskiego zdrowie jego i Polski, „jako wyobrazicielki najszczytniejszej ze wszystkich dziś uciśnionych, lecz nieśmiertelnych narodowości.“

Po nim powstał Mierosławski i rzekł:

„Obywatele!

„Wybawion z więzienia jednym z owych cudów, które niekiedy słowa Francyi stwarzają — wezwany na uszty waszą braterską. jako wyobraziciel boleści kraju mojego — przynoszę wam świadectwo nie tylko nadziei, ale także postrachów obudzonych zjawieniem się szczytnem Rzeczypospolitej waszej.

„Gdy pielgrzym zboląły wracałem do grobu świętego, który nazywa się Polską, — przeszedłem wśród strefy cicho nad Francją gromadzącą się burzy, podśluchałem złowrózbnne szepty waszych nieprzyjaciół odwiecznych; usłyszałem westchnienia ludów zwątpiałych o sobie; uczulem pod stopy mojemu od końca do końca ląd stały Europy pod zębem niewidomego potwora.

„Wiedźcie albowiem, że serce świata bije i potęj stronie Renu, i że każde uderzenie jego, dalekie po żyłach Europy szle pulsa.

Ludy waszem oddechając tchnieniem, usłyszały w olbrzymiej wrzawie Lutego, sądneho dnia trąbę, a świat się rozdarł na dwoje, by pochód Rzeczypospolitej przepuścić. Echo rewolucyi waszej sięgnęło po za obręby przestrzeni, zatarło państw sztuczne granice, przebiło wskrósł góry, światłem zabłysło w przepaściach, wdarto się w otchłanie czyscowe, w których monarsze kongresy trzymają ludy przkute; wyrzuciło wzniesione dla nas rusztowanie katowskie i wyłamało kraty naszych podziemnych więzień, by nas przeprowadzić za rękę przed zachwiane królów siedziby.

„Wówczas Rzeczpospolita jedném wyciągnięciem swęj ręki, byłaby mogła zastępy swe, lub swoje przymierza, zaniesć aż pod same Rosyi granice.

„Obywatele! jestżez to napisaném pomiędzy niecofnionemi wyroki przeznaczeń rodu ludzkiego, by

nigdy już nie mógł zatknąć zwycięskiej chorągwi jeno na gruzach — swych najczarniejszych udziałów?... Czyż wolność tym tylko wróżbę pomysłną udziela, którzy, niby Aleksandry nowe, gwałtem ją na trójnożu sadzają?... Nie wiem — ale tegom dziś pewien, że wstrzymanie zbrojnej propagandy francuskiej poszło na korzyść wszelkiego rodzaju tyranii, i że, skoro Rzeczpospolita ogłosiła swą bezinteresowność, natychmiast święte przymierze zajęło próżnię wycofnięciem się jęj zastawioną, by stanąć w szyku bojowym i zgnieśludowe nadzieje. A oto znowu porządek panuje w Poznaniu i Krakowie, w Frakfurcie i Berlinie, w Pradze i Medyolanie.

„Porządek! — ów śmierci cień nieodstępny — naddiaga od Wschodu na Zachód, z cholera, swą poprzedniczą złowrogą i już opasuje zewsząd wasze granice. Jeszcze jaśnieje, wśród chmur, które ją otaczają, nie wygasła Rzeczypospolitej gwiazda, ale samotna i bezpromienna, jakby gwiazda zwiastunka potopu.

„Obywatele! na cienie ojców waszych, którzy tuż obok waszych przez ćwierć wieku dla zbawienia Europy chrześcijańskiej ginęli, zaklinam was, byście niedali się ludzić ufnością w uczucie dla Rzeczypospolitej rządów zarskich. Owe Monarchie, czy samowładne czy konstytucyjne, zarówno do śmierci nienawidzicie was będą, jak ciemność nienawidzi światła; nienawidzą was w miarę życzeń i nadziei, jakieście obudzili w ich okrucieństwach ofiarach; nienawidzą was za wszystkie postrach, za wszystkie zgryzoty sumienia, jakimiście strupieszale dusze ich przepelnili, nienawidzą potężnego majestatu waszej Rzeczypospolitej, jak szatan w nienawidzicie musiał archanioła o płomienistym mieczu, który zastąpił mu drogę gdy miejsce Boga szedł zająć! — I wyżbyście to sądzili, że wam kiedyś przebaczą bezbożni?

„A ludy, które oni do dzieł swoich przykuli?.. te ludy na teraz podbite, a podbite za Francji wpływem, bo ich wolność zapala się tylko u płomieni zwycięskiego jęj gniewu. Gdy jego wołanie słyszeć przestają, wracają do swoich bałwanów, jak niegdyś Izraelici, gdy Mojżesz z góry nie wracał.

„Widzicie więc, Obywatele, że burza nad Rzeczpospolitą wisząca, może co chwila wybuchnąć. Lecz na nią patrzcie okiem niezłęktem, bo Francya, dla świata zbawienia, niezapomniała dotąd dawnego swego, z pod Piramid i z pod Heliopolis bojowego szyku. Seiśniona w czworobok nieruchomy i niemy, da burzy zbliżyć się na pół strzału, a wtedy, na znak widomy jęj tylko i Bogu, zagrzmi czterema ścianami, siejąc śmierć w około siebie, i zmiatając opodal wszystkie zakątki świata

„Wtedy to, na pierwszy grzmot waszych strzałów, ujrzyeie ponad koalicji chmurami wzniesioną Polski nieubłaganą pochodnię, bo myśmy dwoma bliźnięciami wulkany, tajemniczo połączone pod morzem, które nas dzielić zamysła; a nigdy wszak wiecie, Wezuwiusz nie ryczy, by wnet nie odpowiedziała mu Etna.

„Otóżto na tych dwóch z lawy ku niebu wygiętych pomostach, demokracja Europy przekroczy przepaść, przed którą na chwilę omdlała. W wytkniętym to przez bagnety francuskie i kosy polskie kierunku, uszykują się narodowości zmieszane i poszarpane w chaosie królewskich przywłaszczeń. Pomieczy dwoma ogniskami świątyni Europy, na któ-

rych wznoszą się ołtarze wolności i męczeństwa, dość szersze przestrzeni na ucztę powszechnego braterstwa!

„A więc w odpowiedzi na niedołęzne królów bluźnierstwa, wnieśmy toast, bracia! na cześć wiecznego przymierza Francji, — która jest wolną, i Polski, — która wolną będzie!“ (Przeł.)

W dniu dzisiejszym na ręce obywatela Madurowicza podana została prośba następująca:

Do JW. Gubernatora Galicyi i M. Krakowa.

Podpisani Obywatele Krakowa, dowiedziawszy się, że posada duchowna, to jest proboszcza w Jaworzniu po zejściu ś. p. dotychczasowego Pasterza zawakowała — dowiedziawszy się oraz, że o takową posadę ubiegają się osoby nie mające zaufania u nas rodaków — gdy oraz według wieści i pewien zagraniczny ksiądz, który szanowny Stan duchowny tak głośno u nas znieważył — teraz poważa się jeszcze o takową ważną posadę sięgać bez względu na wżgardę i nienawiść, jaką sobie powszechnie i publicznie zjednał, który raczj na pokutę nie zaś na posadę zasłużył. — Pómiń będąc że na zasadzie konstytucyi wszelkie urządzenia krajowe czynione będą z zastosowaniem do wyraźnego życzenia obywateli konstytucyjnych — przeto znając zasługi, charakter i postępowanie naszych współrodaków — przedstawiany do tej posady kandydatów następujących a mianowicie X Ludwika Berezńskiego dotychczasowego Zastępcę — ze wszech względów szanownego kapłana — jako i X. Niewiadomskiego powołanego obecnie na Wikarego tamże. — Wiadomo jest, że zakres działań pasterza tam szczególnie w duchu Chrystusa powinien być wykonywanym, i do zbawienia dusz najdzielniej przyłożyć się może, gdzie pasterz powszechnie od owieczek swoich jest kochanym i szanowanym — jak właśnie tu ten przypadek pożądaný i tak w następstwach swych moralnych ważny zachodzi — co do X. Berezńskiego, a co my obywatele podpisami naszymi stwierdzamy, przeto pewni jesteśmy — że i Władza właściwa ogólnemu życzeniu naszemu obywatelskiemu zadosyć uczynić zechce.

(następują podpisy obywateli).

Szanowny Panie Redaktorze!

Proszę umieścić w Gazecie Krakowskiej jak następuje. —

Szanowni Obywatele!

Niemogę wytrzymać ażeby na jaw niewykryć złego postępowania i czynu nagany godnego Kędza, i to Księdza katolickiego, mówię wyraźnie Księdza Żurka — Plebana z Płok. — Człowiek znany z krzyku, chałasu, hurdów etc. w publiczności z dobrych jednak postępów dla dobra ogółu zalety niema. — Krzyczał, chałasował przedczasem, a jak przyszło do czynu, złamał się w dziesięcioro i wlaź w ką. Darowałbym mu to wszystko co zrobił z tchórzostwa, bo niewszyscy mają odwagę wrodzoną — tego jednak darować mu niemogę, że w obecnej chwili występuje z obelgami przeciwko duchownym zastużonym w Ojczyźnie, przeciwko takim, którzy po dzisiejszy dzień pracują niez mordowanie dla dobra ogółu, którzy nie na beneficjum Jaworznickie, ale

co więcej zasłużyli w Narodzie. — Czas tylko najlepiej ich pracę i cnoty wykryje, a potomne duchowieństwo wstępując w ich ślady, nieprzestanie ich uwielbiać. — Ksiądz Żurek, starając się o beneficjum w Jaworzniu, postąpił drogą niegodziwą i nagany godną — buntuje parafian Jaworzničkih, i stara się przez ludzi najgorszej konduity, mówić ludzi do rabusiostwa gotowych. Gdyby się starał nawrócić tych ludzi zamiast szukając u nich protekcyi byłbym sam za tém i życzyłbym sobie razem z innymi mieć u nas tak godnego Prałata — Ale u ludzi znanych w publiczności z najgorszych postępów; to jest: Sołtysa i gromady Cieszkowskiej, u ludzi co powtarzają ciągle między chłopstwem że im Cesarz darował pańszczyznę i czynsze, z lasa ściółkę, a „jak ciarachów wymordujemy, to nam i ich grunta da“ — do takich ludzi, kiedy się kto udaje o protekcyę, niema u mnie szacunku. A kiedy jeszcze podobne karteczki pisze do nich, jak następuje, to pachnie czem gorszym (Kochany Tatuniu! Starajcie się zamną pozbiierać podpisy od gromad na Jaworznickiego Plebana, lepiej że zamną dacie podpisy, niżeli za rebelantem którym etc. tak było pisanym do Sołtysa Cienkowskiego, czego i uczynić nieomieszkał. Sołtys chodził za innymi gromadami, fundując im wódkę, przemawiał na stronę Ks. Żurka — a przeciwko ludziom godnym, ludziom zasłużonym w Ojczyźnie, buntował wynysłał, że to rebelanci, tych trzeba wypędzić. Kto takiego zepsucia i zgorzenia jest przyczyną temu, w obec Szanownej Publiczności niemogę darować. Życzę, ażeby lepiej wstąpił w ślady tych godnych szacunku duchownych, których on rebelantami nazwał, a my natenczas i o niem niezapomniemy. W przeciwnym razie, jeżeli się JM. Ks. Żurek nieuspokoi, nieomieszkaż życia jego Szanownej Publiczności z wszelkimi dowodami umieścić.

Daruj szanowny prałacie, że cię ku twemu upamiętaniu publicznie upominam, czego nie byłbym uczynił, gdybyś ty, nie był twych podpisów kazał gromadom i do urzędu podać. — Podpisów mówię fałszem pozbiieranych od ludzi złych.

Z. Z. Urzędnik z parafii Jaworzničkih.

Szanowny Redaktorze!

Przejeżdżając przez wieś Bobrek, w Okręgu Miasta Krakowa położoną, z nie małym zadziwieniem przekonałem się, że całe państwo Bobrek nie posiada dotąd *Szkołki wiejskiej*, chociaż ich najmniej dwie mieć powinno. Wina leży tak w Nadzorce szkolnym, jako też i w właścicielu dóbr, którzy nauki jako mniej potrzebne włościanom, na późniejszy czas odkłada, gdy tymczasem wielu zdolnych nauczycieli bez chleba, napróżno póka do drzwi Władzy Szkolnej. Mówiono mi nawet, że Sekretarz Senatu Akademickiego odrzuca prośby kandydatów, (widać że i on oświecenie włościan ma za niepotrzebne). Słusznie, wszak jeometry cesarscy oświecają naszych chłopów, a z takiej oświaty może i wy co skorzystacie. *Wl. Gadomski.*

(A. N.) Jako rodacy gorliwi w uznawaniu zasług każdego obywatela, gdy wyczytaliśmy w Gazecie Krakowskiej jak czystemi uczuciami patryotycznodemokratycznymi technie obywatel Józef Zaleski Autor *Przestróg patryotycznych*, upraszamy go ni-

niejszém, — ażeby raczył bliżej nas zaznajomić ze szczegółami obywatelskiego życia swego — tak przed rewolucją i w czasie rewolucji w Królestwie — jako też i w ezasie emigracyi — czego uprzejmie oczekujemy. *W.*

Gdy z wielu stron powzięliśmy wiadomość, że w niektórych miejscach szulernia w hazardowne gry, lub mniej więcej o grube pieniądze się odbywa — przeto pomijając, że to już prawem jest zakazane; ale pomnąc, że niektórzy z tego szkaradne źródło swych dochodów sobie tworzą, a drudzy dziś tak drogie pieniądze na złe tracą — dotego, że dziś tak drogi czas dla kształcenia siebie i drugich, sobie i innym przez zły przykład kradną — wzywamy wszystkich, którzy się do tego poczuwają, jak najsolennie, aby tak haniebnego rzemiosła i przykładu zaniechali, oraz prosimy wszystkich, którzyby o *dalszym trwaniu* tak podłej zabawki coś wiedzieli, pod świętym obowiązkiem wykorzenia wszystkiego złego, donieść, a my nie omieszkamy później imiona niepoprawnych Synów Ojczyzny publicznie ogłosić. *W.*

Nie zaręczamy za prawdę, ale biegają u nas wieści następujące:

W Sobotę delegacya złożona z Akademików tutęjszych udała się do byłego Kommissarza Jnst. Nauk. Brodowicza z prośbą, ażeby on złożywszy swoje urzędowanie raczył usunąć się od wszelkiego wpływu który on zawsze wywierał i wywiera, a który tak działał i działa silnie na pewne osoby, że za lat 50 gdyby im wspomniano Kommissarza, to jeszczeby drzeli przed cieniem jego. Co to jest, nawyknięcie do jarzma! Mówią że Kommissarz uporeczywie się wzbrania złożyć berło swojej dawniej potęgi (oczywiście!) *X.*

Ponieważ bióro komissarskie dotychczas nie złożyło rachunków co do zaległości profesorów — a mianowicie szkółek początkowych takich np. co mieli brać po 600 złp., a brali po 400 — albo takich, co otrzymali złp 60 — a w księdze stoi, że 100 (różnica o złp. 40) jako też co do pieniędzy skradzionych i t. d. i t. d. — Wzywamy przeto uprzejmie współobywateli naszych, ażeby ile im to jest wiadomo, nam objawili — dla czego to tak jest — że dotąd pod tym względem głębokie zachowywane jest milczenie, bez żadnej odpowiedzi ani uwagi? tudzież do kogo się mamy udać w tym interesie rzeczy. *Wa. Li.*

TEATR NARODOWY.

Wczorajsze widowisko było dosyć liczne. — Panna Anczyc, córka zasłużonego na scenie polskiej artysty, wystąpiła po raz pierwszy. Lubo w tak ośchłej komedji jak *Babunia*, nie mogła rozwinąć swych zdolności, to przecież widzieliśmy grę naturalną, ruchy stosowne, głos dźwięczny, śmiałość — co początkującemu rzadko się zdarza. Miło nam będzie widzieć rozwijając się w niej talent — bo rzadziłyśmy wszelkimi siłami dźwignąć scenę naszą. Lecz to wtedy tylko nastąpić może, jeżeli Publiczność nasza (szczególniej lożowa) odrzuci terazniejszy wstret, i liczniej Teatr odwiedzać będzie. Bo cóż dziś słyszymy o Teatrze, „*złe grają, nie ma artystów.*“ Byli artyści — był lepszy Teatr, a któż

go zwał, jeśli nie my sami. Po rewolucyi r. 1846 nikt nie chodził do Teatru mówiąc: „a kłóżydziś o Teatrze myślał” i Teatr upadł, bo upaść musiał. Nie można było przecież żądać, aby Entreprenier własnym kosztem nas bawił.

A jak tylko rozjechali się artyści, szukać gdzie indziej chleba, na który tu zasłużyli, całe miasto krzychało: „*Entrepriyza w niegodne ręce powierzona*” zaczęto pisać bazgraniny po gazetach!!! i dziś znów to samo. Dyrekcya w tém półroczu więcej dała widowisk na szlachetne cele, niż dla siebie.

Te kilka słów niech przetrą oczy tym, co przez drobnowidz patrzą na Entrepriyżę, a gołym okiem na siebie. *W.*

WIADOMOŚCI POLITYCZNE.

A U S T R Y A.

Wiedeń 27. Błąd wielki jaki kiedykolwiek mógł być popełniony pod względem strategicznym jest błąd Sejmu, który dotąd ociągał się wezwać zbrojnej pomocy Węgrów — Wiadoma jest pozycja Aursperga pod Wiedniem — Jellaczyce dotykał swoim lewym skrzydłem jego obozu — prawym sięgał ku Dunajowi a usiłował za pomocą mostu połączyć się z korpusem Windiszgrätz, ażeby przeciąć Wiedeńczykom komunikacyą z Węgrami. Wojsko przeto usiłowało postawić most — gdyby Sejm był pomoc podawany sobie przez Węgrów przyjął, most ten doskutku byłby nieprzyszłi — ale opuściwszy tę chwilę stanowczą. Wiedeń dziś przez Wojska prawie zupełnie opasany a przeto blokowany został. Węgry przeto wielką teraz będą mieć trudność przeciąć tę dla Wiednia zgrubną komunikacyą dwóch obozów chyba że uderzywszy z tyłu na Jellaczyca zdołają go pokonać.

T Y R O L.

Innsbruck 26 b. m. Zwołany został Sejm prowincyi Tyrolu, na zasadzie reprezentacyjnej. Na tym sejmie podana być ma petycja, której główne punkta są następujące: Połączenie administracyjne i reprezentacyjne Tyrolu, północnego z południowym. Zaprowadzenie uniwersytetu ze wszystkimi wydziałami jako i szkoły realnej w Innsbrucku. Przystąpienie do związku niemieckiego. Zaprowadzenie i sankcjonowanie gwardyi narodowej — zregulowanie podatków niestających, i zmniejszenie akcyzy — i steplu — zniesienie monopolu tabaki z nałożeniem małego podatku na handel tabaki i tytoniu — zmniejszenie ceny soli i opłaty od tegoż artykułu, jako handlowego — wolny statut komunalny bez zawisłości od władz urzędowych — ułatwienie wszelkiego uczciwego zarobkowania — lata służby strzelców tyrolskich zmniejszone do lat 4 — uszlachetnienie rzeki *Inn* aż do Innsbrucka — utrzymanie w istniejącym stanie dotychczasowych klasztorów i nietykalność dóbr kościelnych i klasztornych jak dotąd.

P R U S Y.

Wrocław 28. Oficerowie z korpusu Windiszgrätz opowiadają że mosty Taborski i Kolei żelaznej nie były spalone lecz tylko zciągnięte. Że część

tylko jedna przedmieścia Leopoldstadt została zajęta przez wojsko, że Wiedeńczycy mężny stawili opór, że wojsko wielkie poniosło straty, a mianowicie cały batalion pułku Szönhals został wycięty, jako i batalion strzelców Morawskich. Słychać również że do Wiednia przeszło blisko 3,000 wojska. Bombardowanie było nieustanne — wielki młyn parowy w Praterze, jako i wiele domów na Leopoldstadzie spalono. Według zaś innych wiadomości, Windiszgrätz powtórnie miał dać Wiedniowi czas do namysłu — nieuznając Sejmu, lecz tylko Radę miejską jako władzę z którą mógł prawnie traktować. Biega wieść że Windiszgrätz został odwołany. Z innej strony dowiadujemy się że zajęcie przez wojska Leopoldstadu niepotwierdza się że bombardowania nie było, że stan Wiednia jest ten sam jak był, że tylko na linii utarczki dość krwawe się odbywają, przyczem i działa miejskie mają do czynienia, ale że skutkiem tego wszystkiego będą układy na drodze pokoju, jeżeli Kossut z Węgrami nie wpadnie na Jellaczyca, którego postanowił ścigać aż pod mury Wiednia a co niezawodnie wielki miałoby wpływ na całą postać rzeczy już nie tylko pod Wiedniem, ale może na położenie obecne całej Europy.

Najnowsze wiadomości.

Z pod Wiednia. Wojsko w skutek odniesionej klęski pod Windiszgrätzem cofnęło się z pod Wiednia — zostawiając odciętego Jellaczyca, który szablami węgierskich nie ujdzie. Wojska padło trupem pod Wiedniem przeszło 4,000 — Wiedeńczyków legło za wolność 1,200 śmiercią bohaterską — Przedmieścia niektóre popalone — Duch wzniósł się odniesionem zwycięstwem do najwyższego stopnia. Komunikacya z Węgrami przywrócona.

Ostatnia wiadomość. Windiszgrätz z bombardowania miasta żądał zawieszenia broni — ale nieprzystali na to Wiedeńczycy uderzywszy natychmiast — Z tą krwawą walką, i zwycięstwem nad wojskiem Windiszgrätz zupełnie rozbitym — wojsko w największym nieładzie albo idzie w rozsypkę, albo niechcąc walczyć ani dłużej nędzy i głodu cierpieć na błocie, massami już nie przechodzi ale wraz z oficerami składa broń. Z pułku Szönhals mało co zostało.

Akademicy mieli napaść na obóz Windiszgrätz o półtory mill od Wiednia — Zbić go izdobyć trzynaście dział, które do Wiednia w tryumfie wprowadzili. Jellaczyce walczy z Węgrami.

(Najświeższe nowiny od C. K. Nadkomendy wojskowej.) — Według wczorajszych wieczornych wiadomości — Cmentarz *auf der Szmelc* i Sanct Marx jako też *Fünf* i *Sexhaus* z wodociągiem zajęte zostały przez wojska Feldmarszałka. Wodociąg broniony przez grenadierów przechodzących, — był miejscem zacietej walki. Drugi batalion Strzelców, jako też 1 b. piechoty Reisingera ze stratą znaczną (wielu oficerów) zajęło go. Rozjatrzenie było nadzwyczajne — dwudziestu dwóch grenad. zabito, kolbami, żołnierze nieobdarzyli ich ani jednym nabojem

Kraków d. 30 Października 1848 r.